

[Moses Olsen.]

lomvier og marsvin. Dette er en side af laksesagen, som så godt som ikke har været fremme i den danske debat om laksen, men jeg vil her kraftigt understrege, at denne side af sagen i alle grønlandske kredse indtager mindst lige så central en plads som selve laksefiskeriet. Det er næsten overflødigt at nævne, at jeg deler disse grønlandske kredses syn på denne sag.

De grønlandske fiskeres og fangeres sammenslutning har nylig udtrykt alvorlige bekymringer over disse bifangster. Formanden for sammenslutningen, fisker Niels Carlo Heilmann, siger i en udtalelse om laksesagen:

„Jeg er bange for, at forbudet mod det danske og færøske drivgarnsfiskeri uden for 12 sømilegrænsen er kommet så sent, at konsekvensen af fiskeriet kan blive lomviebestandens totale forsvinden fra de vestgrønlandske kyster, allerede inden det totale forbud bliver en realitet, for allerede i dag er lomvien ved at være et sjældent syn i store dele af farvandene ved den midlerste del af vestkysten.“

Her må man erindre, som det også har været nævnt fra flere andre sider, at lomvien udgør et meget væsentligt supplement til den daglige ernæring i Grønland. Man må derfor forstå, at vi grønlandere på den ene side fuldt ud sympatiserer med dem, som argumenterer med de videnskabelige begrundelser og beviser, men på den anden side udgør havet og fangstdyrene til stadighed vort eksistensgrundlag. Når vi ser og føler, at naturens orden er ved at blive forrykket i en sådan grad, at en del af dette eksistensgrundlag bliver truet, hverken kan eller skal nogen derfor forvente, endsiges forlange af os, at vi først skal igennem langvarige diskussioner med videnskabsmænd og andre om rimeligheden af at vente eller ej. Man kan simpelt hen ikke forlange af noget folk, at det skal diskutere befolkningens eksistensgrundlag.

Om socialdemokratiet virkelig skulle have skiftet standpunkt i forhold til oppositionstiden, skal jeg ikke kunne sige. Jeg vil nøjes med at bemærke, at lakseaftalen set fra Grønlands synsvinkel er et skridt i den rigtige retning, nemlig et skridt henimod en Grønlandspolitik, der i langt højere grad end hidtil er baseret på landets egne forud-

sætninger og betingelser. Personlig har jeg nu i en årrække talt for en sådan politik, og når man tænker på flertallet af den grønlandske befolknings sociale vilkår og øvrige forudsætninger, har socialdemokratiet i parentes bemærket paradoksalt nok været det parti, hvor tiøren er faldet langsomt i den henseende, men med dette skridt i laksesagen har partiet efter min mening indhentet en hel del af det forsømte. Set fra mit synspunkt er regnskabet ikke kommet i balance endnu, men der er jo andre aktuelle sager, som kan give endnu bedre balance i regnskabet.

Mens vi taler om disse sager, har forespørgerne i denne debat ifølge dagspressen også koblet medlemskab af EF ind i deres argumenter. For at være tro mod mine kilder, så har hr. Kofoed ifølge Bornholms Tidende fra 25. februar d. å. udtalt om udfaldet af laksestriden:

„Det ville aldrig være sket, hvis Danmark havde været medlem af EF.“

Stadig ifølge samme kilde sagde hr. Kofoed videre, at vi i så fald nok havde fået et helt andet resultat. Se, sådanne udtalelser, hvis de altså er korrekt refereret, har jeg svært ved at forstå på anden måde, end at havde Danmark været medlem af EF i dag, så ville en hvilken som helst regering med EF i ryggen have følt sig stærk nok til med eller imod de sølle 40.000 grønlanderes ønsker og tarv at slutte aftaler med andre stormagter til fordel for få, men måske mere eksportgivende grupper af befolkningen. Hvis det er et synspunkt, som gælder blandt politikere hernede, så håber jeg, at først og fremmest fiskerne i Grønland, som i forvejen er så godt som imod optagelse i EF på de i dag opnåede betingelser, særdeles omgående skriver sig det bag øret.

Der har både i dagspressen og her i dag været talt om erstatning til de bornholmske fiskere. Hvis bornholmerne fortsat fastholder kravet om erstatning, og hvis regeringen fortsat er sindet at efterkomme dette krav, så må jeg for de grønlandske fiskeres vedkommende også kræve erstatning først og fremmest for de små fiskere fra byggerne, som har mistet en ikke ubetydelig del af fordums laksefangst ved kysten ved standgarn som følge af det kilometerlange drivgarn langs kysten.

For mig som grønlander betyder parti-